

FOLKHÄLSORÅDET

Verksamhetsberättelse 2014

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sid

1. Inledning.....	3
1:1 Folkhälsorådets ledamöter med ersättare 2014.....	3
1:2 Verksamhetskontakter/Adjungerande tjänstemän knutna till Rådet	4
2. Trygg- och folkhälsoarbete i Götene kommun under 2014	4
3. Rådets styrkort 2014	4
4. Fokusområde: Ett tryggt gott liv för alla i Götene kommun	4
4:1 Trygghetsvandringar dag- och nattetid	4
4:2 Planering inför Rådets stimulansmedel år 2014.....	5
4:3 Tolv genomförda stimulansprojekt 2014	5
4:4 Webbansökan och utvärdering	5
4:5 Dokument och data	6
4:6 Brottsförebyggande arbete	6
5. Fokusområde: Delaktighet och inflytande i samhället	7
5:1 Psykisk hälsa	
5:2 Gemensamt fokusområde genom Skaraborgssamverkan.....	7
5:3 Lokala och externa dialoghändelser	7
6. Medel till förfogande, övrigt.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
6:1 Medel till förfogande, övrigt	8
7. Budget 2014.....	8
8. Tolv genomförda stimulansprojekt under 2014.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.

1. Inledning

Folkhälsorådet utgår från ett trygghets- och hälsofrämjande perspektiv. Hälsofrämjande arbete tar sin utgångspunkt i *friskfaktorer och arbetar för att stärka resurser för god hälsa*. Hälsofrämjande uppfattas alltmer som en väsentlig del av hälsoutveckling. Genom hälsofrämjande åtgärder kan man avsevärt bidra till att minska ojämlikhet i hälsa, garantera mänskliga rättigheter och bygga socialt kapital. För att nå en god folkhälsa krävs ett arbetssätt som präglas av långsiktighet i kombination med samverkan med och mellan olika politiska områden, sektorer, yrkesgrupper och befolkningen. Folkhälsorådet är ett politiskt samverkansorgan mellan Götene kommun och Västra Götalandsregionens Hälso- och sjukvårdsnämnd 9 och regleras i ett avtal vars syfte är att förstärka och utveckla det lokala folkhälsoarbetet. Folkhälsorådet sorterar under kommunfullmäktige. I rådet finns även tjänstemän från kommunens verksamheter. Politikerna i Rådet har under år 2014 representerat de olika politiska beredningarna/nämnderna i kommunen och Hälso- och sjukvårdsnämnd 9. Deltagarnas roll har varit att föra ut trygg- och folkhälsofrågorna i de beredningar/nämnder/verksamheter de representerar så att trygghets- och folkhälsoperspektivet beaktas i de politiska besluten. Under året har Folkhälsorådet haft sammanträden 5 februari, 14 maj, 9 september och 9 december.

1:1 Folkhälsorådets ledamöter med ersättare 2014

Rådet består av ordinarie politiker från kommunala beredningar/nämnder och från hälso- och sjukvårdsnämnd 9, Västra Götalandsregionen.

Åke Fransson (S) ordförande, Kommunfullmäktige
Johnny Johansson (C) ersättare Kommunfullmäktige

Ann-Marie Widegren (M) vice ordförande, Kommunstyrelsen
Eva-Lena Öman (V) ersättare, Kommunstyrelsen

Arnold Cedving (KD) Samhällsbyggnadsberedningen
Kjell Gustavsson (C) ersättare Samhällsbyggnadsberedningen

Gunilla Sundbeck (GF) Vuxenberedningen
Kerstin Wiklund, (MP) ersättare Vuxenberedningen

Margareta Palmqvist (FP) Barn- och ungdomsberedningen
Ulrika Durk (S) ersättare Barn- och ungdomsberedningen

Gun Gustafsson (S) Räddningsnämnden
Lars Widegren (M) ersättare Räddningsnämnden

Kerstin Karlsson (S) Utförarstyrelsen

Linnea Andersson (M) Hälso- och sjukvårdsnämnd 9
Magnus Gunnarsson (MP) Hälso- och sjukvårdsnämnd 9

1:2 Tjänstemän knutna till Folkhälsorådet

Karl-Arne Hennersten, enhetschef, Kvalitet och utveckling
Dag Högrell, risk och säkerhetssamordnare, Serviceenheten
Tove Wold-Bremer, folkhälsoplanerare, Folkhälsoenheten
Helen Benjaminsen, polisområde Västra Skaraborg
Anders Olofsson, verksamhetschef, Kinnekullehälsan vårdcentral

Adjungerande tjänstemän knutna till Folkhälsorådet

Louise Ahlgren, samverkansansvaring, Försäkringskassan
Git Axnemon, arbetsförmedlingschef, Arbetsförmedlingen

2. Trygg- och folkhälsoarbete i Götene kommun under 2014

Det lokala folkhälsoarbetet i Götene kommun utgår från visionen
*att skapa en god livsmiljö för alla kommuninvånare där barn och ungdomar står i centrum
och syftar till att skapa jämlikhet i hälsa.*

3. Rådets styrkort 2014

Folkhälsorådet utgår från ett ettårigt styrkort samt samverkansavtalet mellan polis och kommun. Tillsammans lyfter de fram:

- Ett tryggt gott liv för alla i Götene kommun
- Delaktighet och inflytande i samhället

Med en vision där barn och unga placeras i centrum innebär att arbetet måste bedrivas på alla nivåer och för alla målgrupper i samhället. Målgrupperna barn och ungdomar särskilt prioriterade genom Rådets olika styrdokument både på kort och på lång sikt.

4. Fokusområde: Ett tryggt gott liv för alla i Götene kommun

Vad är viktigt för ett tryggt och gott liv i Götene kommun? *Samarbete och samverkan!*
För att nå resultat i trygghets- och folkhälsoarbetet har Rådet skapat förutsättningar för samverkan mellan olika aktörer att utveckla nya arbetsformer för en positiv livsmiljö i kommunen. Av Rådets budget avsätts riktade stimulansbidrag ca 200 000 kr till olika projekt som drivs av ideella aktörer i samverkan med offentlig verksamhet.

4:1 Trygghetsvandringar på kväll- och nattetid för allmänhetens känsla av trygghet.

Trygghetsvandringar för allmänheten i boendemiljön är ett bra sätt att öka känslan av trygghet samt att lyssna på medborgarnas synpunkter och idéer.
Att vuxna vistas utomhus för att finnas till hands för ungdomen. Vuxnas närvaro har en positiv inverkan ungdomars trygghetskänsla.

Verksamhetsmål 2014

Gemensam strategi för trygghets- och säkerhetsarbete.

Uppföljning:

Under året trygghetsvandrar föreningarna Kinne Vedums if och Sils If trygghetsvandrar vid valborg och skolavslutning tillsammans med kommunens fältare, fyra gånger enskilt under hösten samt gemensamt vid lucia.

4:2 Planering inför Rådets stimulansmedel år 2014

Rådet bidrar till att förstärka och utveckla samarbetsformer genom ekonomiskt stöd, en stimulanspeng. Möjligheter till delaktighet och inflytande är kärnfrågor för ett demokratiskt samhälle och har visat sig även påverkat folkhälsan.

Det skapar kreativitet och handlingskraft, fler aktörer finner varandra och samarbetet ger förtroende och tillit.

Kriterier för att beviljas medel är att bredda samarbetet mellan ideella och offentliga sektorn. Stimulera till nytänkande i trygg- och folkhälsoprojekt och att det finns ett långsiktigt tänkande även om det sker i projektform.

Verksamhetsmål 2014:

En bred samverkan mellan den ideella sektorn och/eller den offentliga sektorn
Barn och ungdomar är delaktiga och har inflytande.

Uppföljning:

Under hela året pågår ständigt ett arbete med möten, samtal och funderingar kring nya projekt samt även tankar på att utveckla pågående arbeten. Ibland leder möten eller diskussioner fram till att idén behöver bearbetas ytterligare, ibland kan det vara läge att starta upp ett nytt arbete. Ibland leder det kanske inte till något alls, mer än ett bra samtal.

Arbetet mynnar ut i projekt, som får minst ett år till på sig att utveckla sin idé.

De projekt som vill fortsätta att utveckla sin idé efter ett år kommer att ges möjlighet till att fortsätta, dock längst i tre år.

4:3 12 genomförda stimulansprojekt 2014

Rådet bidrar med att skapa förutsättningar för att utveckla nya samarbetsformer tillsammans med många olika aktörer för att stimulera, inspirera och genomföra hälsofrämjande arbete. Under 2014 har tolv stimulansprojekt genomförts.

Verksamhetsmål 2014:

En god samverkan mellan den ideella sektorn och offentliga sektorn

Uppföljning/resultat

Resultatet har blivit att medborgares idéer och engagemang tillsammans med olika aktörer skapat flera stimulansprojekt. Samverkan har bidragit till nya kontaktytor, ökad kunskap, förtroende och tillit i samarbetet. Detta kommer till nytta i dagsläget och även inför framtida arbeten för en trygg och hälsosam livsmiljö. För vissa verksamheter har projektarbeten kunnat permanentas i ordinarie verksamhet.. Varje projekt har utfört en slutredovisning med stöd av webbutvärdering som finns på Rådets sida.

4:4 Webbansökan/utvärdering

Det ska vara enkelt att både söka pengar och utvärdera projekt. Både ansökan och utvärderingen kan göras på nätet. Att kritiskt och konstruktivt granska det man gör och att reflektera över erfarenheter och iakttagelser, gärna tillsammans med andra är ett viktigt inslag i folkhälsoarbetet.

Verksamhetsmål 2014

En god samverkan mellan den ideella sektorn och offentliga sektorn

Uppföljning/resultat

En enklare webbmall finns på hemsidan, både för ansökan och utvärdering.

4:5 Dokument och data

För att stimulera till analyser och reflekterande diskussioner är det viktigt att ta vara på befintliga kartläggningar, rapporter och undersökningar från olika myndigheter, organisationer m.fl. Detta är viktigt för att få en helhetsbild och ett underlag för bl.a. Rådets planering av trygghets- och folkhälsoarbetet i kommunen.

Verksamhetsmål 2014

Befintliga underlag används i analys och prioriteringar

Uppföljning/resultat

Under året som gått har undersökningar och data presenterats för Rådets ledamöter och tjänstemän. Folkhälsorådet har även fått ta del av information från t.ex. Försäkringskassan, studiebesök i kommunen som t.ex. Familjecentralen och Mästers blommor och dess friskhabsarbete samt från en del av Folkhälsorådets pågående stimulansprojekt. Eftersom alla medverkande i Rådet har ett ansvar att förmedla information/kunskap vidare till sina beredningar/nämnder och verksamheter så blir det en stor spridning av data och dokument. Några exempel:
Folkhälsopolitisk policy Västra Götaland, Öppna jämförelser trygghet och säkerhet, och brottsstatistik.

4:6 Brottsförebyggande arbete

Folkhälsorådet skall vara ett discussionsforum där brottsförebyggande och trygghetsskapande frågor skall integreras i folkhälsofrågorna. Dessutom ta tillvara allmänhetens synpunkter och idéer om hur man tillsammans skapar en tryggare och säkrare kommun att vistas och bo i.

Verksamhetsmål 2014:

Gemensam strategi för trygghets- och säkerhetsarbete

Uppföljning/resultat

Götene kommunen har tecknat ett avtal med Polisen kring samverkan om det brottsförebyggande arbetet i Götene kommun. En kontinuerlig information om brottsstatistik, har presenterats för Rådet, även en nulägesrapport hur det ser ut lokalt i kommunen av polis Helen. Folkhälsorådets Brå-utskott förbereder de brottsförebyggande frågorna. Under 2014 har BRÅ-samarbetet som startades i Götene 2013, ett nätverk där man tillsammans diskuterar olika gemensamma frågor, gått framåt. Skövde kommun och Vara kommun har under året varit värdar för träffarna.

4:7 Kraftsamling mot langning av alkohol till ungdomar.

Bakom varje ungdomsfylla finns en vuxen, var med och förhindra den. Därför har en gemensam satsning inför skolavslutningen gjorts av mellan Polisen, Skolan, Rådet, Folkhälsoenheten Skaraborg och kommunen.

Verksamhetsmål 2014:

Gemensam strategi för trygghets- och säkerhetsarbetet

Uppföljning/resultat

Alla vårdnadshavare till elever i årskurs 7, 8 och 9 har fått ett brev hemskickat med posten innehållande information om vikten som vuxen/förälder inte bjuda på alkohol hemma, eller köpa ut. Roll up med samma budskap har placerats i Centrumhuset, här passerar dagligen många medborgare. Det arbetet stötts upp med trygghetsvandring på natten, där vuxna från olika föreningar är engagerade. Föreningarna får ett bidrag från rådet för utfört uppdrag. Aktiviteter tillsammans

med Systembolaget genomförs vid skolavslutning i form av alkoholfria drinkar och informationsbroschyrer.

5. Fokusområde: Delaktighet och inflytande i samhället

Delaktighet, inflytande är förutsättningar för en god hälsa och trygghet. Ett centralt begrepp som skall omfattas alla i Götene kommun är medskaparanda. Rådet är en tvär- politisk organisation. Kopplat till Rådet finns ett Brå-utskott som förbereder de brottsförebyggande frågorna inför Rådets möten och en beredningsgrupp med tjänstemän som förbereder de frågor som handlar om en hälsosam livsmiljö.

5:1 Gemensamt fokusområde genom Skaraborgssamverkan

Arbete med fokusområde är en del i nu gällande samverkansavtal mellan hälso-och sjukvårdsnämnderna Östa och Västra Skaraborg och kommunerna i Skaraborg. Med fokusområde avses ett område eller befolkningsgrupp som anses angelägen att prioritera för en gemensam kraftsamling. Under 2014 har fokus legat på att arbeta vidare med socioekonomi i form av utbildningsdagar samt målet att ”Skaraborgarna ska ha Sveriges bästa hälsa år 2020”.

Verksamhetsmål 2014:

Olika forum för diskussion, reflektion och information.

Uppföljning/resultat

Som en fortsättning på utbildningen i socioekonomi med nationalekonom Ingvar Nilsson arrangerades den 6 september en strategidag i ämnet. Med på dagen var utöver Ingvar Nilsson även Margareta Kristiansson från Sveriges kommuner och landsting.

5:2 FN:s konvention om barns rättigheter

Enligt Folkhälsorådets styrkort arbetar vi för att göra Barnkonventionen känd och använd.

Verksamhetsmål 2014:

Barn och ungdomar är delaktiga och har inflytande

Uppföljning/resultat

I Barnkonventionens tecken arrangerades Mångfaldsdagar också denna sommar. Syfte var att alla barn ska få göra något roligt under sommarlovet tillsammans med andra. En samverkansgrupp har under året startat; Mångfald Götene. En rad aktiviteter med bredd planeras under året för att tillgodose många, bl. a. kostnadsfria aktiviteter på alla lov.

5:3 Lokala och externa dialoghändelser

Rådet samarbetar med andra kring forum för dialog, information och samtal kring en trygg och hälsosam livsmiljö för alla i Götene kommun.

Verksamhetsmål 2014:

Olika forum för diskussion, reflektion och information

Uppföljning/resultat

Här ges exempel på några tillfällen som Folkhälsorådet har varit ”synliga och tillgängliga” för medverkan och varit delaktiga på olika sätt för medborgarna i Götene kommun.

- Manifestation Stimulansprojekten 2014, beviljade projekt presenteras för pressen i mars och en gemensam genomgång med alla kontaktpersoner om bl.a. halvårsrapport, fakturering och utvärdering.
- Mångfaldsdagar i augusti och mångfaldsgrupp. Folkhälsoplaneraren deltar i arbetet med att planera och utföra Mångfaldsdagar i kommunen. Stort intresse hos medborgare och press. Arbetet fortsätter under hösten i gruppen med ytterligare samverkan, bl. a. lovaktiviteter på alla skollov.
- Folkhälsoplaneraren deltar i arbetet med att planera och genomföra Skateparkens 1-årsjubileum.
- Seniordagen, tema Gemenskap för alla, Parken Götene, 10 september. 50-tal utställare och ca 500 besökare.
- Gratisbad på Västerbybadet (utöver Mångfaldsveckan) på sport-, påsk-, höst, och jullov. Entrén betalas av Västerbybadet och Folkhälsorådet tillsammans.
- Fyra Berättaraftnar på äldrecentrens Mötesplats, välbesökt och uppskattat. Kända Götene profiler engagerades.
- Folkhälsorådet bjuder in pressen efter varje möte för att på så sätt belysa folkhälsoarbetet samt informera om vilka frågor som diskuterats.
- Folkhälsoplaneraren deltar i arbetsgruppen och genomförandet av en friskvårdsdag för individer med funktionsnedsättning i Skara kommun. Tanken att eventuellt göra något liknande i Götene kommun. Medvecade gjorde tandvård, Räddningstjänst, bibliotek och studieförbundet Vuxenskolan.
- Folkhälsoplaneraren deltar i nätverket Drogförebyggarna Skaraborg. Tre utbildningar i preparatkunskap har erbjudits allmänheten under året samt projektet och Ung i trafiken som genomförts i ett par kommuner i Skaraborg.
- Ett arbete kring ett dopningsfritt Skaraborg pågår. Gymmen i Götene kommun, Västerbybadet och Life club, deltar båda i arbetet.
- Folkhälsoplaneraren deltar i det lokala Folkbildningsrådet (samverkan studieförbunden), tillsammans med Lidköping och Skara. Med i det arbetet är även kultursamordnarna i kommunerna.
- Folkhälsorådet bidrar med en slant till Kultur i vården, de äldre får prova på sittande zumba.
- Folkhälsorådet bidrog med medel till frivilligarbetarna och anhörigvårdarnas julfest.
- Folkhälsoplaneraren har tillsammans med en grupp damer jobbat för att fler bänkar placerats ut i Götene kommun. Ett 15-tal bänkar runt om i kommunen blev det under 2014.

6. Medel till förfogande, övrigt

Rådets administrativa kostnader för marknadsföring som t.ex. utställningar och tryckmaterial. Representationskostnad bl.a. till centrumkafé, föreläsare och andra samarbetspartner samt stöd till folkhälsoarbetet i kommunen.

7. Budget 2014

Samarbetsavtalet där Folkhälsorådets verksamhet samfinansieras med Götene kommun och Västra Götalandsregionen, Hälso- och sjukvårdsnämnden Västra Skaraborg. Enligt samarbetsavtalet satsar båda parter vardera 15 kr per invånare.

Kommunen avsätter även 45 000 kr för det brottsförebyggande arbetet samt ett tillägg för planerarens it-kostnader och kontor på 15 000 kr.

Fördelningen är:

- Götene kommun: 195 000
- Västra Götalandsregionen: 195 000
- Brottsförebyggande 45 000

Budgeten för år 2014 uppgår således till 450 000 kr

Redovisning av kostnader för Folkhälsorådets arbete med trygghet och folkhälsa år 2014

12 stimulansprojekt 2014: 200 000 kr

En kortare beskrivning och utvärdering för vart och ett projekt finns att få från folkhälsoplaneraren.

För alla sinnen (år 3)

Kamratstöd (år 3)

Esperanza tjejgrupp (år 2)

Skaparglädje (år 2)

Motorminnen (år 2)

G-huset rider! (år 3)

Kvinnobad (år 2)

Veckans bana (år 2)

Fysisk aktivitet på recept (år 2)

En idrott för alla (år 1)

Vi är en del av biosfären (år 1)

Filmskapande ungdom (år 1)

Mångfaldsarbete 44 000 kr

Trygghetsvandringar 25 000 kr

Drogförebyggande arbete 52 000 kr

Utbildning: 59 000 kr

Lokal och it: 30 000 kr

Övrigt: 54 000 kr

Lokala och externa dialoghändelser

Föreläsningar för allmänhet i folkhälsoområdet

Stöd till folkhälsoarbetet i kommunen, t.ex. skateparksjubileum, jubileum, föreläsningar

Folkhälsorådet sponsrar Kommunguiden samt almanacka till högstadiel elever

Deltagit på föreläsningar i trygghet- och folkhälsans tecken

Litteratur

Representation

Folkhälsorådet har under år 2014 förbrukat totalt: 464 000 kr (450 000 kr)